

PŘÍSPĚVEK K MAPOVÁNÍ HISTORIE CHEMIE V ČESKÝCH ZEMÍCH

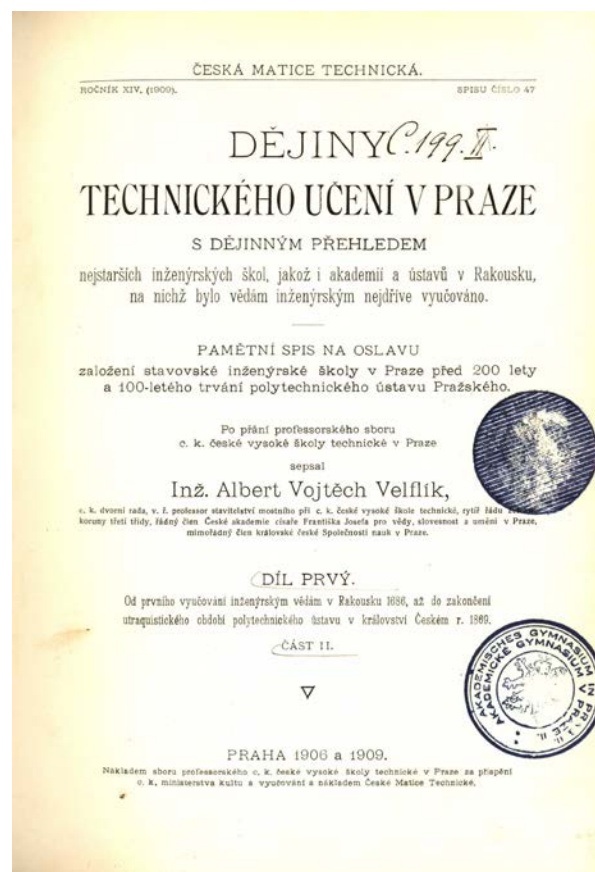
Vzácnou shodou okolností se zachovaly dva fragmenty značného historického i lidského významu, které popisují historii (vyučování) chemie na dnešní Přírodovědecké fakultě University Karlovy z pera pana profesora Jaroslava Staňka (*16. 5. 1919 – †30. 3. 2003) a pana profesora Miloslava Černého (*21. 9. 1929 – †30. 11. 2022).

V obou rukopisech je zaznamenán nejen titulní obsah, ale i osobní přístup k problematice dané doby, což lze považovat za mimořádně cenné.

Protože rukopis Staňkův obsahuje připomínku legendárního silvestrovského Chemického listů z roku 1955, dovolili jsme si přetisknout tento vzácný historický tisk, který byl restaurován péčí Mirka B. Valtera (viz. Chem. Listy 113, 256 (2019)).

Toto Chemické listy, jak je citováno, volně navazuje na dílo *Berichte der durstigen chemischen Gesellschaft* z roku 1886, článek Johna H. Pomeroye *Research Progress*, z *Astounding Science-Fiction*, otištěný v *Chem. Eng. News* 28, 4566 (1950) a článek A. S. Smitha, *The stereochemistry of octahydro-hexairon - a molecular raft*, otištěný v časopise *Chemistry & Industry* 1955, (13) 353.

Pokud se týče nejstarší historie výuky chemie a technických věd obecně je nutno odkázat na trojdílné dílo Inž. Alberta Vojtěcha Velflíka, takto c. k. dvorního rady, vysokoškolského řádného profesora stavitelství mostního při c. k. České vysoké škole technické, rytíře řádu železné koruny třetí třídy, řádného člena České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění v Praze, mimořádného člena královské české Společnosti nauk v Praze, čítající 1441 stran s názvem: *Dějiny technického učení v Praze s dějinným přehledem nejstarších inženýrských škol, jakož i akademií a ústavů v Rakousku, na nichž bylo vědám inženýrským nejdříve vyučováno. Pamětní spis na oslavu založení stavovské inženýrské školy v Praze před 200 lety a 100-letého trvání polytechnického ústavu Pražského. Sepsané po přání profesorského sboru c. k. české vysoké školy technické v Praze v letech 1906-1925* (cit.^{1,2}).

Do chemického dávnověku dohlédnou i studie Milbauerovy^{3,4}.

LITERATURA

1. Velflík A. V.: *Česká matice technická, XIV*, spis číslo 47 (1909).
2. Velflík A. V.: *Česká matice technická, XXX*, spis číslo 133 (1925).
3. Milbauer J.: *Sb. Masaryk. Akad. Pr. XII*, 201 (1938).
4. Milbauer J.: *Sb. Masaryk. Akad. Pr. XXII*, 319 (1948).